

SPECIAL

So, som har fået en jutesæk som redebygningsmateriale.

Jutesækken er et alternativ til halm

Jutesæk: Brug af jutesæk giver so-aktivitet i redebygningsperioden som halm i halmhæk eller halm på gulv.

Af Dorthe Poulsgård Frandsen, chefkonsulent, Seges Innovation

Adgang til en jutesæk gav samme aktivitet i søernes redebygningsperiode som halm i halmhæk eller halm på gulv. Det gør jutesæk til et godt alternativ i farestier, hvor det kan være vanskeligt at fastholde halm i soens område. Det kan eksempelvis enten være, hvis søerne er i boks og dermed let kan skubbe halmen væk og ikke længere kan nå den, eller hvis der er fuld-

spaltegulv, hvor meget af halmen falder ned i gyllekanalen.

Dette er resultaterne fra en undersøgelse, hvor Seges kiggede nærmere på, hvordan søerne responderede på de forskellige slags materialer. I studiet blev søernes aktivitet i 18 timer forud for faring analyseret ud fra videooptagelser.

En so var aktiv, når den enten sad, stod eller gik. Søerne blev inddelt i fire grupper. I gruppe 1 var søerne løsgående, i gruppe 2, 3 og 4 var de i boks,

hvor de fik en jutesæk, halm på gulvet eller halm i halmhæk. Alle søerne fik tildelt redebygningsmateriale (halm eller jutesæk) fra tre-fire dage før forventet faring.

Søerne var aktive i 15-20 minutter per time i de sidste 18 timer før faringen, og der var ikke forskel på, hvor aktive søerne var i de fire grupper. Antallet af positurskift var forskelligt i de fire grupper.

De løsgående søer foretog færre positurskift 0-18 timer

før faring end søerne, der stod i boks og fik halm på gulvet eller halm i hæk. Søerne, der fik en jutesæk som redebygningsmateriale, havde færre positurskift end søer, der fik halm på gulv.

Jutesækken kunne således være et godt alternativ som redebygningsmateriale til søer, som står i bokse, frem for halm på gulvet.

Ifølge lovgivningen skal søer tildeles passende redebygningsmateriale i tilstrækkelige mængder i ugen før det forventede faringstidspunkt, med mindre det teknisk ikke kan lade sig gøre med det gyllesystem, der anvendes på bedriften.

I Danmark anvendes halm som oftest som redebygningsmateriale, og det tildeles enten i halmhæk eller på gulvet foran soen. De fleste søer står jo i boks, så den halm, som tildeles foran dem, kan soen let skubbe uden for rækkevidde, mens søer i løsdriftstier kan tilgå den tildelte halmmængde uanset hvad.

I Holland anvender man jutesække, der fastgøres i tårnet på fareboksen eller på boksvingen ved siden af soen.

Det var en mindre undersøgelse, hvor fokus var på søernes aktivitet. Det kan anbefales, at der gennemføres større undersøgelser, hvor det vil være muligt at vurdere effekt på pattegriseoverlevelse.

Redebygningsadfærd

- Under naturlige forhold vil soen begynde at bygge rede 24-48 timer før faring. Redebygningsadfærden er hormonelt initieret og aftager først, når soen er 'tilfreds' med reden, hvilket sker 6-8 timer før faringsstart. De sidste 0-4 timer, før faringen går i gang, ligger søen ned og forholder sig roligt.